

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület

2836 Baj, Dózsa György u. 8
Email: szazvolgy@gmail.com
Honlap: www.szazvolgy.hu

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

SZÖVEGES KIEGÉSZÍTÉS

2019. évről

I. Alapítás

A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesületet 2008-ban alapította 21 magánszemély.

Rövidített elnevezése: SZVTE

Székhelye: 2836 Baj, Dózsa György u. 8

Bírósági végzés száma: Pk.60.015/2008/14

Bírósági végzés időpontja: 2008.11.04.

Nyilvántartási szám: 1698

Adószám: 18617601-1-11

Közhasznúsági fokozat: közhasznú

A bíróság a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV tv.

(Ectv.) szerint is megerősítette az egyesület közhasznú besorolását a 2014.06.20-án jogerőre emelkedett Pk.60.015/2008/28. számú végzésével.

II. Tagság alakulása

Tagság alakulása

Az egyesület 2019. évben 94 fő tagdíjat fizető tagot számlál. A tagság formája szerint: Családi 70 fő, Egyéni 13 fő, Diák 7 fő, Nyugdíjas 2 fő, Tiszteletbeli tag pedig ugyancsak 2 fő.

III. Szervezet

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés.

Ügyintéző-képviselési szerve az elnökség, amely 5 főből áll. Felügyelő szerve a felügyelő bizottság, amely 3 főből áll.

Az egyesület alkalmazottakat nem foglalkoztat. Az egyesület munkáját számos önkéntes segíti. Tárnyévben 58 fő regisztrált (a közérdekű, önkéntes tevékenységet szabályozó törvénynek megfelelő) önkéntes dolgozott a meghirdetett programjainkon, de ezen kívül még több lelkes ember segítette a munkánkat a tagokon kívül.

IV. Programok

Az SZVTE 2019-ben az alábbi tevékenységeket végezte:

1. Békamentés

2019-ben 4 helyszínen kerültek felállításra a terelőhálók március 9.-én, a terelők bontása pedig április 10.-én történt meg. Ebben a bő 1 hónapos időszakban a békák legnagyobb tömegben március 10. és 16.-a között, majd április 1 és április 8 között jelentek meg a terelőknél, és a **4 helyszínen** összesen **5746 állatot** szállítottunk át a petéző helyekre a forgalmas út másik oldalára. A 2019-es tél-tavasz csapadékban nagyon szegény volt, ami főként a Tarjáni helyszínen okozott jelentős visszaesést, mivel a petézőhely szinte teljesen száraz volt. Összességében sajnos elmondható, hogy minden helyszínen tendencia, hogy csökken a kételtűek száma. Az ország más részein működő mentőhelyeken ugyanez a tendencia.

Ebben az időszakban számos oktatási intézményből fogadtunk érdeklődőket, csoportokat, összesen közel **373 gyermek** részére mutattuk be a kételtűek védelmébe tett munkánkat, ill. beszéltünk az állatok életmódjáról, szokásairól.

Mentett kételtű-fajok száma az egyes helyszíneken:

	Barna varangy	Zöld varangy	Zöld levelibéka	Erdei béka	Barna ásóbéka	Vöröshasú unka	Pettyes göte	Összesen
Tata, Remeteség	904	1	0	161	0	2	1	1068
Tardos, Malom-völgy	2387	0	1	8	1	0	1	2398
Tarján, Szúnyog-tó	11	1	0	65	4	54	1	136
Bakonyzombathely	1887	174	0	21	32	26	3	2143
Összesen:	5189	176	1	255	37	82	6	5746

2. Gólyavédelem

2019. évi tevékenységünk három fő csoportba sorolható:

- védelmi beavatkozás az elektromos vezetékekre épült fészkeknél (a gólyafészkek tartószerkezetre helyezése)
- nyilvános gólyagyűrűzés (GRS), az MME és DINPI-vel együttműködésben
- megyei állományfelmérés

Gólyafészkek tartószerkezetre helyezése

Az E.ON közreműködésével 2018-tól már az összes fehér gólya fészkek biztonságos fészektartó kosáron van elhelyezve. Szigetelési munkákról folyamatos az egyeztetés, hogy melyik fészkek közeli oszlopokat kell/ene madárbarát technológiával átalakítani.

Júliusban viszont elpusztult a tati pár egyik tagja kamionnal történő ütközés során. Itt merült fel problémaként, hogy 1 szülőmadár fel tudja-e nevelni a visszamaradt 2 fiókát. A napokon át történő

megfigyelések során azt láttuk, hogy nem kell beavatkozni, mert rendszeren el tudja látni a megmaradt szülőmadár a fiókáit. Később rendben ki is repültek a fészkekből.

Nyilvános gólyagyűrés (GRS) – 2019.06.15.

2009 óta már hagyományt teremtettünk ezen rendezvényünkkel, amelyen a legtöbb érdeklődőt köszönhetjük. Faluról falura járva, előre meghirdetett időpontban gyűrűzzük a gólyafiókákat, rövid helyszíni ismertetővel és fióka-névadással.

A tények:

- 290 látogató, + 2 rádió, és 1 regionális újság,
- 22 gyűrűzött fióka,
- 10 helyszín,
- 2 db 1 fiókás (Grébicspuszta, Nagyigmánd)
- 3 db 2 fiókás (Bakonyszombathely, Mocsá, Tárkány),
- 4 db 3 fiókás (Bana, Császár, Kecskéd, Réde),
- 1 db 4 fiókás (Szöny).
- 9 önkéntes

A mocsai fészkekben túl kicsi volt a 2 fióka. A helyiek szerint nagyon későn ért vissza a pár egyik tagja. Grébicspusztán a tojó madár 3 héttel korábban érkezett a párjánál és ezalatt 4 tojást letojt, amelyeket ledobált a fészkek alá. Idén nem találtunk bálamadzagokat a fészkekben. Nagyon gyenge volt a 2019-es év. Valószínűleg a szokatlanul csapadékos és hűvös május miatt. Tavaly 5 fészkekben volt 4 fiókás fészkealj!

Megyei fehér gólya állományfelmérés

Július végén jártuk végig a megyei gólyafészkeket, hogy képet kapjunk a költsék eredményességéről. Összesen 19 fészkekben költöttek madaraink, ebből 30 fióka repült ki. Az eredmények:

- 1 fióka repült ki 3 fészkekből,
- 2 fióka repült ki 4 fészkekből,
- 3 fióka repült ki 5 fészkekből,
- 4 fióka repült ki 1 fészkekből,

Az eredményes költsék számából vetített fiókaátlag: 2,31 fióka/fészkek, ami megyénkben erősen a 10 éves átlag alatti eredménynek számít, viszont a 13 pár sikeres költés megfelel a 10 éves átlagnak. Sajnos a 19 lakott fészkek alacsony számnak mondható. Az adatsoraink szerint lassan ugyan, de még mindig szignifikánsan csökken a megyei állomány. Komárom-Esztergom megye a fokozottan védett fehér gólya szempontjából a legkritikábban lakott területek közé számít Magyarországon, ezért is fontos a kevés, de stabil gólyapárok biztonságos fészkelésének elősegítése.

3. XIX. Tatai Vadlúd Sokadalom, 2019. november 30.

November utolsó szombatján immár 19. alkalommal vártuk az érdeklődőket a Tatai Öreg-tó partján. A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom Megyei Helyi Csoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által közösen rendezett Tatai Vadlúd Sokadalom ez évben mintegy 13.000 érdeklődőt látott vendégül.

Főtámogatónk, az Envirotis Holding Zrt.-vel, és a többi támogató szervezettel közösen, a már 2018-ban megkezdett arculatváltás elemeit idén tovább fejlesztettük, ezáltal még egységesebb külső megjelenést sikerült biztosítanunk a rendezvénynek.

Szombaton kora reggel körülbelül 23.000 vízen pihenő vadlúd látványa fogadta a hajnalban kelő természetszerető vendégeket. A madársokadalomban hat lúdfaj képviseltette magát: legnagyobb számban nagy lilik, és nyári lúd volt megfigyelhető, míg a hajdanán tízezres nagyságrendben vonuló és telelő tundra- és vetési lúdból mára csak néhány tucat példány hírmondó maradt. A gyakoribb fajok mellett egy örvös lúd, egy apácalúd valamint kettő példány világviszonylatban veszélyeztetett vörösnyakú ludat is láthattak az érdeklődők.

A vadludak lenyűgöző „kihúzását” követően az ünnepélyes megnyitóval hivatalosan is kezdetét vette a rendezvény. Michl József Tata Város polgármestere, dr. Kézdy Pál a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szakmai igazgatóhelyettese, dr. Halmos Gergő, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület igazgatója, Csaba Attila az Envirotis Holding igazgatósági tagja és Tóth Zsolt Marcell, a Filmdzsungel Stúdió igazgatója köszöntötte a közel 2.000 érdeklődőt.

Az időjárás egész nap napos, hűvös volt. A kezdeti erős északnyugati szél a délután folyamán mérséklődött és 14 órára már kellemes kora téli időjárás fogadta a behúzásra hangoló tömeget.

A tóparton számos érdekes program, izgalmas előadás, látványos bemutató, valamint több megyei és országos zöld szervezet bemutatkozó standja várta a kilátogatókat. A rendezvény idei díszvendége a Filmdzsungel Stúdió volt. A civil és állami természetvédelmi szervezetek bemutatkozása mellett számos, általuk működtetett természetvédelmi programról, valamint nagyközönségi akciókról és programajánlatokról is tájékozódhattak az érdeklődők.

A családokat, gyerekeket elsősorban a játszóházba vártuk. A különböző természetvédelmi foglalkozások, játékok, madáretető és madárkalács készítés mellett a MintaPinty zenekar gyerekműsora és Cincér Kázmér mesejáték szórakoztatta őket. Késő délután a vállalkozó és játékos kedvű gyermekek mérlegre teheték tudásukat az Envirotis madaras kvízshowban Ferencz Józseffel, azaz a népszerű rádiós „Fittikémmel”.

A nagyközönség számára meghirdetett előadások és filmvetítések közül a legizgalmasabb a Természetvédelmi Őrszolgálat munkájáról készült, „Akción a természet őrzői” című 8 részes film kulissza titkaiba való bevezetés volt. Ugyancsak lenyűgözte az érdeklődőket a „Madárbarátok nagykönyve” és a “Végtelen változatosság. Fészkelő madaraink fészkei, tojásai” című könyvbemutató előadásunk. Ezen prezentációk mellett többek között megismerkedhetünk még a hazai nagytestű ragadozó madarak védelmi helyzetével és természetvédelmi státuszával is.

A madármegfigyelő torony környezetében lebonyolításra került programok keretében a folyamatosan zajló távcsöves megfigyelés, élőállatos bemutatók és természetvédelmi tanácsadás mellett idén is a madárgyűrés volt az egyik legnépszerűbb programunk. A reggel 7 órától 15:30-ig tartó gyűrés során 102 madarat gyűrtünk meg és 3 példány korábban jelölt madár egyedét fogták vissza kollégáink. A három cinegefaj - szécinege, kék cinege és barátcinege - mellett jelöltünk csuszkát, meggyvágót, hegyi fakuszt és nagy fakopáncsot. A

kézben tartott madarakat az érdeklődők lefotózhatták, a kisebbek meg is simogathatták őket, így nagyszerű élményt jelentettek az érdeklődőknek. A gyűrűzésről, a madarak vonulásáról, vagy éppen az adott madárfajról szóló tájékoztatók pedig az ismeretterjesztést szolgálták. Visszatérőként és bővített programmal tisztelte meg rendezvényünket Krekács Zoltán lovas solymász, hagyományörző. Jelenléte, csapatának korhű ruházata, az ember, ló és sólyom kapcsolata varázslatos élményekkel gazdagította a jelenlévőket. Terepi programjaink sorában újdonság volt az MME Harkályvédelmi Munkacsoportjának harkálymegfigyelő és ismereti sétája az Öreg-tó tófarki területére. Gerard Gorman és Ónodi Gábor által vezetett megfigyelésre 80-an indultak útnak és a hazai fajok közül 5 fajt figyeltek meg.

Napközben is akadt látnivaló a tómederben, és felette: több alkalommal rétisas, egyszer parlagi sas, vándorsólyom és kerecsensólyom szelte át a léghatárt. Sajnos a várt napközbeni komoly lúdmozgások az erős szél miatt elmaradtak, csak kisebb csapatok tértek vissza fürdeni, inni, pihenni.

Az élményszerű megfigyelést nagyban segítette a sétány mentén elhelyezett több tucatnyi teleszkóp, amikbe önkénteseink segítségével bárki betekinthezett. Immár harmadik éve kihelyezzük a rendezvény előtt az online, 24 órás webkameránkat, amely a www.vadludsokadalom.hu oldalon folyamatosan elérhető volt.

Kora délután ünnepi pillanatnak lehettünk szemtanúi a rendezvény központban. Az első Envirotis – Madarak a víz tükrében 2019 című fotópályázat eredményhirdetése tartotta izgalomban a kilátogatókat. Az eredményhirdetésen összesen 9 díj került átadásra. A nyertes pályamunkák a Tatai Várban tekinthetők meg az év végéig.

A pályázat eredménye:

1. helyezett

Szűcs Boldizsár, Villámhalász

2. helyezett

dr. Aliczki Manó, Törpegém mimikri

3. helyezett

Jakab Tibor, Alánézet

Tata város különdíja: dr. Aliczki Manó, Én is kérek gőtét!

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület különdíja: Jakab Tibor, Nyomás, utána

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület különdíja: Kovács Norbert, Utolsó pillantás

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság különdíja: Hantai Péter, Nyakon csípve

a Makszutov.hu távcsőbolt különdíja: Botos Éva, Arany gém

Mobilfotós különdíj: Bóta István, A hattyú tava

Közönségdíj: Gazsi Máté, Szárnyaló taposás

Az alkonyi behúzás idejére néhány kisebb-nagyobb felhő kúszott be az égboltra. A kilátogatókat közel egy csapatban 12.000 példány hazatérő lúd látványa nyugozta le. Az elmúlt tizenkilenc rendezvény közül az egyik leglátványosabb behúzást élhettük meg. A tó felett kavargó tizenkétezer vadlúd, öt-hatezer sirály látványa rabul ejtette a közel nyolcezer érdeklődőt. A visszaérkező vadludakat a tatai Soltész István vonóstrió köszöntötte.

A behúzás közben egy színes nyakgyűrűvel jelölt, sérülés után repatriált nagy lilik került szabadon engedésre. A lilik zöld alapszínű, fekete P18 kóddal ellátott gyűrűt visel. A madár a Sokadalom után 3 nappal a naszályi Ferencmajori-halastavaknál került távcső elé. Sikeresen csatlakozott vad társaihoz.

A behúzást követően, a derült ég alatt csillagászok várták az érdeklődőket. Az első alkalom volt a Vadlúd Sokadalmak történetében, hogy a tiszta időnek köszönhetően távcsöves megfigyelésre is lehetőség nyílt az előadások mellett.

A nap azonban ekkor még nem ért véget. Este nyolc órától az Öreg-tó Kempingben (Cocoon Étterem) folytatódott a rendezvény. A 12 órás madármegfigyelő verseny eredményhirdetésével indult a program, majd egy-egy előadás keretében Kuvait és Peru madárvilágába nyerhettünk betekintést.

A madármegfigyelő versenyt a már 2017-ben kibővített versenyterülettel szerveztük meg, az eredeti területet kibővítettük a Ferencmajori-halastavakkal és a Duna Almásfüzitő és Süttő közötti szakaszával. Ennek megfelelően az autó használata is megengedetté vált a verseny 12 órás időtartama alatt.

A versenyen 11 csapat indult, mindannyian a felnőtt kategóriában neveztek. A versenyzőknek nem kedvezett a hideg, szeles időjárás, bár délutánra enyhült az északnyugati szél. Az énekesmadár-észlelést nehezítette leginkább a beáramló hideg levegő. Ennek nyoma a fajlistában látszódik. Több olyan énekesmadár sem került szem elé, amely egyébként rendszeresen látható a területen. Végül a csapatok összesen 115 fajt észleltek. Köztük olyan érdekességeket, mint a füles vöcsök, örvös lúd, apácalúd, vörösnyakú lúd, bütykös ásólúd, szerecsensirály, ezüstsirály, heringsirály, parlagi sas, kerecsensólyom és a vándorsólyom. A kis sólyom megfigyelése volt a leginkább unikális, de azt nem regisztrált versenyző szúrta ki, így ez a faj nem szerepel a listában.

A verseny eredménye:

1. helyezett

„Dehidratáció” csapat (91 észlelt faj ebből 5 hallott); tagjai: Veszelinov Ottó, Molnár Márton és Csibrány Balázs.

2. helyezett

„Almáspite” csapat (89 észlelt faj ebből 6 hallott); tagjai: Péntek István, Balázs Péter és Dr Havasi Máté.

3. helyezett

„Zsófi angyalai” csapat (80 észlelt faj ebből 4 hallott); tagjai: Nyúl Mihály, Barkóczi András, Vass Tamás és Gallai Zsófia.

A 19. Tatai Vadlúd Sokadalom támogatóinak köszönhetően, több mint 200 ezer forint összdíjazású verseny eredményhirdetésén mindhárom csapat értékes angol és magyar nyelvű szakkönyveket, ajándéktárgyakat vehetett át.

A verseny támogatói: Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Agrárminisztérium, Büki József, Gerard Gorman, Hermann Ottó Intézet, Ecotours Wildlife Holidays, Kék vércse Life csapata, raptorimages.hu, Szöllősi Pincészet.

A madármegfigyelő verseny természetvédelmi szempontból legjelentősebb madárfaja díjat, – Kókay Szabolcs fenyőpintyet ábrázoló festményét – a kerecsensólyom megtalálásáért Gál Szabolcs vehette át. A Sokadalom legkritkább faja a füles vöcsök volt. Megtalálásáért Nyúl Mihály vehette át Nagy Gyula nagy fakopáncsot ábrázoló festményét.

Idén is több csatornán keresztül zajlott a rendezvény kommunikációja. A teljesség igénye nélkül az alábbi médiákban jelentünk meg rendszeresen, esetenként több alkalommal is:

Televíziós csatornák

ATV, TV2, RTL Klub, MTVA, Tatai TV, Echo TV, Duna TV

Rádiók

Magyar Rádió, Forrás Rádió, Szent István Rádió, Katolikus Rádió, Rádió 1, Retro Rádió, Civil Rádió.

On-line felület

Közel 420 találatot rögzítettünk.

Újságok

24Óra, Kisalföld.

Folyamatosan népszerűsítettük rendezvényünket a közösségi oldalakon. Híreinket partnereink átvették és megosztották. A rendezvény ideje alatt az Öreg-tavi madármozgalom webkamerán nézhető volt, amely a vadludsokadalom.hu oldalba van beágyazva. Az első adatok alapján a kamera beüzemelése óta, több mint 120 ezren követték élőben a tatai vadludak napi mozgalmát.

A két nap alatt 157 regisztrált önkéntesünk dolgozott a helyszínen. A rendezvény közösségformáló erejét jelzi, hogy idén is csatlakoztak új önkéntesek az egyesületünkhöz, de nőtt az egyesületünknel jelentkező iskolai közösségi szolgálatosok száma is.

Az idei Tatai Vadlúd Sokadalom a leglátványosabb fesztivál volt a Vadlúd Sokadalmak sorában, egységes arculattal, színes programokkal, ismeretterjesztéssel, ugyanakkor egy fesztivál hangulatával járult hozzá a helyi, valamint a hazai természeti és kulturális értékek megismertetéséhez, a térség jó hírének erősítéséhez.

A rendezvény létrehozásában 2019-ben segítségünkre voltak:

A Tatai Vadlúd Sokadalom főtámogatója

Kiemelt támogatók:

Tata Város Önkormányzata
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Bridgestone Tatabánya Termelő Kft.
Ferenczi Épületgépészeti Kft.
Güntner-Tata Kft.
Silocem Kft.
Paumaster Kft.
Nemzeti Kulturális Alap

Támogatók:

Büki József Bt.
BGS Trans-Imex Kft.
Dot-Ing 2001 Kft.
Ecotours Wildlife Holidays
FarkasTransz Kft, Tokod
Gaidosch Tamás, Budapest
Gerard Gorman – www.probirder.com
Geo-Natura Bt.
Intellaccount Kft.
Dr. Illés Mária, ügyvéd
Know-How Audit Kft.
Láng Tamás
Media-Press Kreatív Nyomda és Könyvkötészet
Nagy Lajos – Nagyigmándi Húsbolt
raptorimages.hu
Solum Zrt.
Sziget-Com Kft.
Szöllősi Pincészet, Neszmély
Vincotech Hungária Kft.
Vasas István, Tatabánya

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'Q' followed by a horizontal line.

Partnerek:

A & Z 1.1 térképműhely
Által-ér Szövetség
Derik Hungária Kft.
Fehértavi Darvadozás
Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
Keve András madártani és természetvédelmi szakkönyvtár
Kókay Szabolcs
Landvirt Kft.
Magyar Turizmus Zrt.
Magyary Zoltán Művelődési Központ, Tata
MCE AmatőrCsillagászati Klub, Tatabánya
Nagy Gyula, Balmazújváros
Nádland
Oroszlányi Környezetgazdálkodási Nonprofit Zrt.
Öko-Design Kft.
Öreg-tó Kemping
ÖSVÉNY Oktatóközpont
Standpont Bt.
Swarovski Magyarország
Tatai Kistérségi Többcélú Társulás
Tata és Környéke Turisztikai Egyesület
Tatai Patara
Tatai Öreg-tavi Nagy Halászfesztivál
Tatai Városgazda Nonprofit Kft.
Tatai Városkapu Nonprofit Zrt.
Természetes Életmód Alapítvány
TIT Posztoczky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata
ZO-FI Rendezvényszervező Kft.
Zöld Sziget Kör Természetvizsgáló Közhasznú Egyesület
Zsoldos Márton

A rendezvény médiatámogatója:

birding.hu
Birdphotography.hu
Filmdzsungel Stúdió
KEMINFO
Madártávlat magazin
Tatai Televízió

Oktatási intézmények:

Bárdos László Gimnázium, Tatabánya
Bláthy Ottó Szakgimnázium, Szakközépiskola
Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata

Tatai Református Gimnázium
Tatabányai Árpád Gimnázium

4. XXIX. Hopp Ferenc Madarásztábor

Szervező

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoport
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület (SZVTE)

Táborvezető

Csonka Péter, tájegységvezető, DINPI GTE

Gyűrzés vezető

Bátky Gellért, örkerület-vezető, DINPI GTE, MME
Pénzes László, SZVTE

Gyűrzők

Györig Előd, Krug Tibor, Staudinger István

Résztvevők

Táborlakóként 102 fő vett részt a munkában. Közülük négyen három teljes hetet kint töltöttek. Táborunkat további 52 fő látogatta meg ezen a nyáron.

A táborról

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoportja, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület közös szervezésében huszonkilencedik alkalommal rendezte meg a Hopp Ferenc Madarásztábort a naszályi Ferencmajori-halastavak területén.

A madárvonulás kutatás, gyakorlati madár- és természetvédelmi munka mellett a főleg megyei fiatalok szemléletformálása, természetvédő utánpótlás kinevelése, és közösség építése a tábor fő célja, mely munkában összesen 154 fő kapcsolódott be.

Huszonkilencedik Hopp Ferenc Madarásztáborunkat ismét a naszályi Ferencmajori Madárvártára szerveztük és tartottuk meg 2019. július 21. – augusztus 31. között, ami idén 6 hetet ölelt fel a tavalyi 4 hetes intervallummal szemben.

A korábbi évekhez hasonlóan már egy jól kiépített infrastruktúra segítette a napi munkát. Az elmúlt években kialakított és fenntartott hálóállásokra alapoztunk. A hálópark összesen 21 db 12 méteres hálóból, valamint a 2 db speciális (9, illetve 12 méter magas) hálóból állt. Üzemelt még a közeli parlag területen 3 db 12 méteres háló és vizes árkokban 4 db varsa.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, cursive letter 'R' followed by a horizontal line.

Az idei tábori időszak (6 hét és tartós hőség elmaradása) madármennyisége, több mint 4500 madár egyeddel átlagos évnek felel meg. 71 madárfaj 4532 példányára került gyűrű, ami azt jelenti, hogy a tábor 6 hetes időintervalluma alatt a napi átlag fogás 107 példány volt. A poszáta fajok (*Sylvia* sp.) mellett hasonló súllyal képviseltették magukat a nádiposzáta fajok (*Acrocephalus* sp.) és a fecskék (*Hirundo* sp., *Riparia* sp.) is. Szép mennyiségeket jelöltünk kerti poszátából, énekes nádiposzátából, nagy fülemüléből, sisegő füzikéből. Idén is sikerült nagyobb példányszámú fecskét jelölni az éjszakázásra beszálló csapatokból. Idén a táborra nézve 1 új madárfajt jelöltünk, amely a fürj 10 egyede volt. Viszont néhány ritkábbal is találkozhattunk a gyűrűzőasztalnál, mint a haris, kabasólyom, szárcsa, valamint 2 pld. kis vízicsibe. Leeresztett tómeder a parti madarak fő vonulási időszakában nem volt, így ezek a madarak teljesen lemaradtak idén a palettáról.

2 külföldi gyűrűs madarat fogtunk vissza, amelyeket Csehországban (2 példány foltos nádiposzáta) jelöltek meg korábban.

Időjárási havária a 6 hét alatt nem lépett fel. Szinte végig napos, meleg idő volt, amit csak 1-2 kisebb és rövidebb eső szakított csak meg. Az étkeztetést Naszály falu közértjeiből, illetve vendégfogadójából oldottuk meg. 1 alkalommal, augusztus 18-án tartottunk ünneplést tortázással egybekötve. Táborunk alatt egy alkalommal és nagy sikerrel csillagos égbolt programra is sor került. A fürdést lajtból, a Fényes-patakban, illetve a község sporttelepén oldottuk meg.

Gyűrűzött fajok, példányszámok:

Törpegém	4
Bütykös hattyú	18
Tökés réce	4
Karvaly	1
Kabasólyom	1
Erdei fülesbagoly	2
Fürj	10
Guvat	4
Kis vízicsibe	2
Haris	1
Szárcsa	1
Örvös galamb	1
Balkáni gerle	1
Lappantyú	1
Jégmadár	21
Gyurgyalag	27
Nyaktekeres	1
Hamvas küllő	1
Zöld küllő	1
Nagy fakopáncs	4
Balkáni fakopáncs	1
Közép fakopáncs	1
Kis fakopáncs	1
Partifecske	12
Füsti fecske	717
Molnárfecske	1
Erdei pityer	3
Vörösbegy	11
Fülemüle	48
Nagy fülemüle	7
Házi rozsdafarkú	6
Kerti rozsdafarkú	3
Énekes rigó	16
Feketerigó	8
Kerti poszáta	100
Karvalyposzáta	1
Barátposzáta	657
Kis poszáta	27
Mezei poszáta	42
Foltos nádiposzáta	885
Fülemülesitke	9
Berki tücsökmadár	1
Nádi tücsökmadár	77
Cserregő nádiposzáta	995
Énekes nádiposzáta	80
Nádirigó	176

Kerti geze	14
Fitiszfüzike	15
Sisegő füzike	17
Csilpcsalpfüzike	2
Szürke légykapó	4
Kormos légykapó	40
Örvös légykapó	4
Szécinege	39
Kék cinege	18
Őszapó	18
Barkóscinege	8
Függőcinege	33
Tövisszúró gébics	23
Csuszka	8
Rövidkarmú fakusz	1
Szajkó	1
Szarka	1
Seregély	43
Sárgarigó	14
Házi veréb	11
Mezei veréb	191
Kenderike	1
Tengelic	1
Zöldike	15
Erdei pinty	1
Nádi sármány	28
Összesen:	4532 példány (71 faj)

5. Egyéb programok a Ferencmajori Madárvártán:

- tavaszi átfogás, látogatószám (Madarak és Fák Napja nélkül): 189 fő
- Madarak és Fák Napja, látogatószám csak a 2 napon: 336 fő
- Fülemlék Éjszakája, látogatószám: 26 fő
- Őszi látogatottság az FMVártán (Madármegfigyelőnap nélkül): 381 fő
- Európai Madármegfigyelőnapok, látogatószám: 33 fő
- **Összesen megforduló látogatók száma az FMVártán: 1119 fő**

6. Európai Madármegfigyelő Napok – 2019. október 5.

Ezt a programot a madártani szervezetek világszövetsége, a BirdLife International indította útjára 1992-ben, azóta minden évben több tucat ország több 10 ezer madár- és természetkedvelője vesz részt rajta. Magyarországon is már több mint 2 évtizede várják a madarászok október első hétfőjén a természetbe a hasonló érdeklődésű

természetkedvelőket. E nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezzük.

Tematikus programmal látjuk vendégül az érdeklődőket a naszályi Ferencmajori-halastavakon és a Ferencmajori Madárvártán. A folyamatos madárgyűrűzés, terepmadarászat és standolás köti le a látogatókat. Idén nagyobb lúdcapatokat nézhettünk meg a tavakon illetve sok énekesmadarat sikerült fognunk ezen a jeles napon, így az érdeklődők jó néhány madárfajt is megfigyelhettek testközelből.

A nap folyamán 33 fő látogatónk volt. A programról beszámolt több helyi média oldal és a közösségi oldalakon is megjelent.

7. Sérült állatok mentése

A Bajon működő mentőállomásra 2019-ben 399 esetben történt lakossági bejelentés eredményeként állatmentés. Ez összesen 735 példányt jelent. 212 esetben sikerült az állatokat újra szabadon engedni, 187 esetben az állat elpusztult, elaltatásra került vagy tartós tartásban maradt (állatkert).

8. Gyurgyalag és partifecske védelem

Komárom-Esztergom megyében 2019-ben 52 fészkelő telepet mértünk fel. Gyurgyalagból 379 párt számoltunk ez 5%-os növekedést mutatott az előző évhez képest.

Partifecskeből összesen 1702 költőpárt regisztráltunk, ami némileg elmarad a tavalyi pár számtól 15%-al. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy a mocsai Váli-bányában 400 párral kevesebb fecske költött, ahol összesen 800 párra becsülték felmérőink az állományt, ami még így is a legnagyobb partifecske telep a megyében. Legtöbb gyurgyalagot a Szomódi-lőtéren számoltunk 48 párt.

A madarak megérkezése előtt, ahol szükséges és lehetőségünk engedi, megfrissítjük a lösz- és homok falak rézsűit, leszakadásait. Tavalyi évben ilyen munkát Ács, Csilla-pusztán végeztünk önkormányzati támogatással, ahol a partfalakat gépi erővel sikerült költésre alkalmassá tenni – itt a későbbiek folyamán 150 pár partifecske költött. Lábatlanon egy szeméttelep rekultivációját végezte az a helyi önkormányzat, ahol szintén a gyurgyalag számára alakultak ki fészkelésre alkalmas löszfalak.

Költési időszakban Komáromban, Nyergesújfalun és Lábatlanon kellett építkezési munkáknál beavatkoznunk a madarak védelme érdekében.

9. Ragadozómadár-védelem

- Ragadozómadár etetés: az év folyamán 8,2 tonna hús került felkínálásra ragadozómadarak számára.

- Műfészekek kihelyezése és karbantartása: 24 új (4 sólyom és 20 uráli bagoly) műfészek került kihelyezésre. A darabszámban nincs egyéb változás.

- Fészekőrzés: március-április-május hónapban 32 önkéntessel működött vándorsólyom fészeknél.

Ragadozómadár-fajok és fekete gólya megyei állomány adatai 2019-ben:

Rétisas (*Haliaeetus albicilla*): 4 pár / 6 fióka
Kerecsensólyom (*Falco cherrug*): nem volt ismert költés
Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*): nem volt ismert költés
Barna kánya (*Milvus milvus*): nem volt ismert költés
Parlagi sas (*Aquila heliaca*): 1 pár / 1 fióka
Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*): nem volt ismert költés
Uhu (*Bubo bubo*): 4 pár / 1 fióka
Vándorsólyom (*Falco peregrinus*): 13 pár / 21 fióka
Fekete gólya (*Ciconia nigra*): nem volt ismert költés

10. Sasszinkron

Az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya és Monitoring Központja a nemzeti park igazgatóságokkal és más civil szervezetekkel együttműködve immáron XVI. alkalommal szervezte meg az Országos Sasszinkront, a hazánkban telelő ragadozómadarak éves számlálását. Ehhez az országos felméréshez csatlakozott az egyesületünk is.

Az egy időben történő megfigyelések miatt „sasszinkronnak” nevezett számláláson idén 12 önkéntes felmérőnk vett részt. A megfigyelők érintették a régióink legjelentősebb ismert ragadozómadaras élőhelyeit, ebből következően a lehető legpontosabb képet alkothattunk a területünkön tartózkodó fajokról és ezek egyedszámáról.

Megyei eredmények:

rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>):	18 pld
parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>):	4 pld
egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>):	114 pld
gatyászölyv (<i>Buteo lagopus</i>):	4 pld
kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>):	14 pld
karvaly (<i>Accipiter nisus</i>):	28 pld
héja (<i>Accipiter gentilis</i>):	4 pld
vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>):	16 pld
kis sólyom (<i>Falco columbarius</i>):	2 pld
vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>):	11 pld

ÖSSZESEN: 215 pld

11. Nagy aggófű élőhelykezelés

- Kézi kaszálás és lehordás május 14.(magterületen), június 28. (magterületen az aranyvessző és som), augusztus 27.(magterületen az aranyvessző és som)
 - Gépi kaszálás: május 28. (csak a somos területen), augusztus 27. (csak a somos területen), október 29. (teljes területen)
 - Szénalehordás teljes területről: október 29.
 - Som és aranyvessző kikaszálása június 6. és június 17. (kézi gyomlálás),
 - Szemétszedés: május 27. (6 m³ szeméttöszgyűjtése és elszállítása),
 - Állomány monitoring (06.17.): 1122 tő fokozottan védett nagy aggófű! 2019. július 9. virágzó tövek számolása 982 tő
 - Kézi magszórás 2019. szeptember 21.
- 2019-ben Zöld forrás alapból előkészítésre került, majd 2020-ban kihelyezésre kerül a területet bemutató 5 db információs tábla.

12. Magyarföldi husáng élőhelykezelés

A fokozottan védett természeti területnek minősülő lábatlani Nagy-Pisznice hegyen a magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*) 3 bekerített termőhelyen az alábbi élőhely-védelmi kezelésekre került sor.

A felmerülő természetvédelmi probléma a szükségszerű elkerítésből fakadt. 15 évvel ezelőtt a jelentős, túltartott nagyvad állomány rágta, taposta, kifeküdte és trágyázta a szűk területi lokalitásban fellelhető fokozottan védett, Kárpát-medencei bennszülött növényfajunkat. Az elkerítéssel és ezáltal a vadak kizárásával (annak ellenére, hogy ősszel megnyitottuk, majd kora tavasszal visszazártuk a kerítés ajtaját), viszont a foltszerű termőhelyeken megerősödött a cserjeszint, így az árnyékolással a növények reprodukációs képessége csökkent. Látványosan visszaesett a virágos növények tőszáma.

2018/2019 tele után 2019 decemberében telén folytattuk a megkezdett munkát. Cserjék irtásának felülvizsgálata, lágyszárú növényzet kaszálása és lehordása a fokozottan védett területről. 2019-ben teljes körű monitoringot végeztünk. Virágos és vegetatív tövek számlálása.

A munkát a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Természetvédelmi Tájégségével közösen végeztük.

- Barlang feletti állomány: Kerítésen kívül 1 virágos tő, 0 vegetatív tő. Kerítésen belül 23 virágos tő, 41 vegetatív tő.
- Északi alsó állomány: Kerítésen kívül 2 virágos tő, 8 vegetatív tő. Kerítésen belül 6 virágos tő, 22 vegetatív tő.
- Északi felső állomány: Kerítésen kívül 6 virágos tő, 32 vegetatív tő. Kerítésen belül 18 virágos tő, 58 vegetatív tő.
- Seregélyes-féle állomány: 1 virágos tő, 1 vegetatív tő.

13. Űrge élőhelykezelés és monitoring

Szárzúzás és tisztító kaszálás történt Neszmély, Gombás-pusztán. Az év folyamán legeltetés megszervezése és folyamatos egyeztetése volt még a feladat.

Március, április hónapban kukoricával történő etetés.

Üreg állományfelmérése használt lyukak alapján. Május derekán és szeptemberben 3544, majd ősszel további 83 db aktív lyuk. Ezek alapján 1.100 öreg egyedre becsülhető az állomány.

V. Egyéb program, megjelenés

- TeSzedd akció keretében alkalommal szerveztünk hulladékgyűjtést a Dunaalmási-kőfejtők TT területére. A programra. 2019.03.24. és 2019.10.10-én került sor és közel 1,5 tonna szemetet gyűjtöttünk össze és szállítottunk el.
- www.szazvolgy.hu honlapot megújítottuk, teljesen új arculatot kapott. Folyamatosan kerülnek fel az egyesületi életet és programokat bemutató információs anyagok.
- www.vadludsokadalom.hu honlap is megújult: a Tatai Vadlúd Sokadalomról szóló tájékoztató anyagok, képek, videók kerülnek fel ide.
- Facebook oldalunkra is folyamatosan kerülnek fel aktuális anyagok tevékenységeinkről.
- Az Öreg-tó medrében felállított webkamerával a tavon látható madarak, főként a ludak mozgalmait lehet nyomon követni

VI. Gazdálkodási adatok

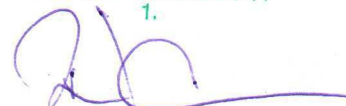
2019. évi egyszerűsített éves beszámoló alapján tevékenységünk 1 276 ezer forintos nyereséget mutat. Saját tőkénk 2019. év végén 8 797 E Ft volt. Az egyesület vagyona pénzeszközökben (5 324 E Ft), és tárgyi eszközökben (nettó érték: 4 646 E Ft) testesül meg. Az Alapszabály értelmében az egyesület mindenkor bevételéből 3 %-ot el kell különíteni, amelyet elsősorban pályázati önerő bemutatásához használhat fel. Felhasználásához az elnökség jóváhagyása szükséges. A 2009-2018-as években ebből 1 419 958 Ft tartalék gyűlt össze, amelyből még felhasználás nem történt. 2019-ben befolyó bevételeink (az adó 1%-a nélkül számítva) 12 951 E Ft-ot tettek ki, amellyel a tartalék összege újabb 388 530 Ft-tal növekedett, ezzel az **elkülöníthető pénzeszköz év végén összesen 1 808 488 Ft**. Az elkülönített pénzeszköz az egyesület bankszámláján és pénztárában rendelkezésre áll.

A **személyi jövedelem adó 1 %-ából** 2019-ben 212 934 Ft-ot kaptunk. Az elnökség az összeg felhasználásáról még nem döntött.

A gazdálkodás egyéb adatait a „Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló” és a „Közhasznúsági jelentés” tartalmazza, amelyet a www.szazvolgy.hu honlapon teszünk közzé.

Baj, 2020. április 18.

SZAZ VÖLGY
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
Székhely: 2836 Baj, Dózsa Gy. u. 8.
Adószám: 18617601-1-11
1.

Pénzes László
elnök